

**ÇOK
KÜLTÜRLÜLÜK
VE
PAYLAŞIM**

ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK

Kültür ya da uygarlık kavramı belli bir insan ve toplum anlayışını ve dünya kavrayışını ve bunlarla ilgili değerleri içermektedir. Her kültür kendine özgü insan-toplum ve dünya anlayışı ve değerlerine sahiptir. Örneğin; Orta çağ kültürü ile çağımız kültürünün insana, topluma ve dünyaya bakışı ve verdiği değerler birbirinden oldukça farklıdır. Yine daha dar kapsamda düşünürsek, çağcıl olan iki farklı kültürün bunları kavrayışlarında da farklılıklar vardır. Örneğin; kırsal alanda yaşayanlar ile kentte yaşayanların kültürel değerleri de farklıdır. Kültürün ne olduğunu inceledikçe karşımıza çıkan olgu, kültürün insanın kendisiyle ve yaşadığı toplum ve dünyasıyla ilgili olduğudur. O halde insanın yarattığı değerleri ve değişimi/gelişimi anlayabilmek için insanı anlamak gerekir. İnsanı da uygarlık/evrensel kültür, ulusal kültür, çok-kültürlülük, yerel kültür bağlamında ele almak olanaklıdır.

Evrensel kültür ya da uygarlık, insanın yarattığı evrensel değerlerdir. Bunlar bilim, sanat ve felsefedir. İnsan ruhunun işlenmesi, gelişmesi ve aydınlanması sonucu oluşan bilgi, beceri ve davranışların oluştuğu değerler bütünü evrensel kültürü oluşturmaktadır.

Ulusal kültür, bir ulusu diğer uluslardan farklı yapan bilgi, beceri ve davranış özellikleridir. Örneğin Çin kültürü, Hint kültürü, İran kültürü gibi. Yerel kültür, bir zaman diliminde aynı bölgede yaşayan belli insan grubuna ait değerlerdir. Örneğin; köy kültürü, doğu kültürü, işçi kültürü gibi.

İşte tüm bu kültürlerin bir arada bulunmasına da **çok kültürlülük** denir. Çok kültürlülük, kültürel göreceliği de sebep olur. Kültürel görecelik, her grubun yaşama tarzının bir kültür olduğu ve her birinin birer kültür olmak bakımında eşit olduğu anlayışına dayanır. Bir toplumu oluşturan bireylerin ve grupların dil, din, ırk, tarih, coğrafya açısından farklı kökenlerden gelmesine dayanan çok kültürlülük, tek bir siyasal birim halinde ve ortak sınırlar içinde yaşayan toplumlarda söz konusudur. Bu farklılıklar, kimi zaman, çöken Sovyetler Birliğinde, ya da bugünkü Amerika Birleşik Devletlerinde olduğu gibi, değişik milletlere mensup insanların bir arada yaşaması biçiminde de görülebilir.

Farklı kültürlerden bir araya gelmiş insanlar, yaşamları süresince bilgilerini, kültürlerini, değerlerini paylaşarak yaşarlar. Bu noktada farklı kültürlere saygılı bireyler yetiştirmek öğretmenlerin temel görevlerinden biridir.

ÖRNEK METİN:

NARENCİ VE TURUNCU

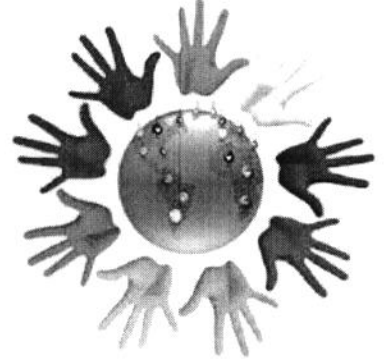
Bir zamanlar Turuncu ve Narenci adlı iki horoz varmış. Bunlar amca çocuklarıymış ama birbirlerini hiç sevmezlermiş. Onlar incir ağacı yüzünden sürekli tartışırlarmış. Bu incir ağacının çok tatlı ve sulu meyveleri varmış. İkisi de incirden sadece kendisi yemek istiyor diğerinin yemesine izin vermiyormuş. Üstelik diğer tavuk ve horozları da ağaca yaklaştırmıyorlarmış. Narenci ve Turuncu sabahtan akşama kadar incir ağacının dibinde oturmaya başlamışlar. Bu yüzden güzelim incirlerde ağaçta kalakalmış. Bir gün Narenci Turuncu'ya şöyle demiş: Bugün bu ağacın durumu belli olsun. Bu ağaç benim sakın yaklaşma tamam mı? Turuncu nerden senin oluyormuş asıl o benim ağacım sen uzak dur demiş. Böylece iki amca çocuğu tartışmaya başlamışlar. Onların sesini duyan diğer horoz, tavuk ve civcivlerde etraflarına toplanmışlar. Kavga ederken incir ağacından da bir hayli uzaklaşmışlar ve incir ağacını kollamayı da unutmuşlar. Sonunda Narenci ve Turuncu senin ağacın değil benim ağacım demekten yorgun düşmüşler ve çimenlerin üzerine uzanmışlar. Birden incir ağacı akıllarına gelmiş ve ağacın yanına koşa koşa gitmişler. A a aaaa incir ağacına ne olmuş böyle? Diye bağırılmışlar. İncir ağacına nemi olmuş? Onlar senin ağacındı, benim ağacımdı diye tartıştıkları sırada diğer horozlar, tavuklar gelip bütün incirleri yemişler. Narenci ve Turuncu ağacın yanına oturup ah vah etmişler ve düşünmüşler. Narenci keşke incirlerden birlikte yiyip paylaşıydık yazık o güzelim tatlı ve sulu incirlere demiş. Turuncu da keşke ama artık çok geç incirlerin hepsini yemişler demiş. Ama olsun en azından gel bundan sonra dost olalım, her şeyimizi paylaşalım, arkadaşlarımıza verelim demiş. Narenci evet çok haklısın demiş ve özür dileyerek birbirlerine sarılıp kucaklaşmışlar.

ÖNERİLEN FİMLER

- Şi,
- Malcolm X (KİMSİN SEN?)
- My family (BENİM AİLEM)
- Shooting Dogs (2005) (KÖPEKLERİ VURMAK
- Hotel Rwanda (2004) (RUANDA OTELİ)

ÖNERİLEN KİTAPLAR

- Kağıt Helvayı Paylaşmak Sharing a Candy Waffle - Necdet Neydim
- Konuşmak İstermisin Paylaşmak Hakkında
- Yaprakları Hep Yeşil Kalan Ağaç
- Cemile Oyuncaklarını Paylaşmak İstemiyor - Aline de Peting
- Herkes Önemlidir Çocuğa Farklılıklara Saygıyı Anlatmak
- Benden Farklı Olanla Yaşamayı Öğreniyorum Marge Eaton Heegaard



ÇOK KÜLTÜRLÜLÜK-PAYLAŞIM: Gelişme çağındaki çocuklara / ergenlik çağındaki çocuklara yaşadıkları çevredeki farklı kültürleri tanıma, farklı kültürel değerlere sahip insanları tanıma, farklı kültürlerle saygı duyma, kendi kültürel değerlerini farklı ortamlarda paylaşma, vb. kazanımları eğitim- öğretim ortamlarında çocuklarımıza kazandırmak.

BAŞLIK	1.HAFTA	2.HAFTA	3.HAFTA	3.HAFTA
KAZANIM	Farklı kültürleri tanıma	Farklı kültürel değerlere sahip insanlara saygı duyma	Farklı kültürlerin çocuk oyunlarını oynama	Kendi kültürel değerlerini farklı ortamlarda paylaşma
YÖNTEM	Sunu, anlatım, beyin fırtınası	Gösterim, sunum, drama	Gösterip yaptırma, anlatım	Gösterip yaptırma
ETKİNLİK MATERYALİ	Bilgisayar, projeksiyon	Dünya çocuk maskeleri, kültürel yiyecek resimleri	Farklı kültürlerin oyun araçları	Farklı kültüre ait yemek,kıyafet,eşya vb.
DERS DIŞI ETKİNLİK	Farklı bir kültürü ailesi ile araştırıp, topladığı bilgileri okulda arkadaşları ile paylaşma		Mahallesinde farklı kültüre ait çocuklarla oyunlar oynama	Çocuklar evde aileleriyle yöresel yemekler yapıp arkadaşları ile paylaşır.